

Bao Sheng Da Di

Bao Sheng Da Di [保生大帝]

Bao Sheng Da Di is de belangrijkste god van de geneeskunde 醫神 [医神] in Zuid- en Zuidoost China. Zijn grootste populariteit genoot hij in de periode tussen 1300 en 1700, maar er staan in China nog genoeg tempels en schrijnen voor hem die druk bezocht worden. Regelmatig ziet men er gelovigen orakelboontjes gooien om aan deze god te vragen of het voorgeschreven medicijn werkelijk goed voor ze is (enige argwaan naar de traditionele Chinese geneeskunde is ook binnen China niet vreemd). Daarnaast wordt ook gebeden voor zijn goddelijke hulp bij genezing - voor de gelovige zelf, voor een familielid of voor een bekende.

Ook buiten het vasteland is hij bekend geworden, met name in Taiwan, Maleisië, de Filipijnen, Thailand en Singapore.

Hij is niet alleen de beschermheer voor alle eigenaren van een klassieke Chinese apotheek, maar ook voor de handelaars in de grondstoffen daarvoor (met name de geneeskrachtige kruiden) en natuurlijk voor alle patiënten.

Zoals zoveel Chinese goden, is Bao Sheng Da Di ook iemand die ooit werkelijk heeft geleefd. Hij werd als Wu Tao 吳仞 geboren op de 15e dag van de 3e maanmaand van het jaar 979 in het dorpje Baijiao (白礁), vlak bij de huidige stad Xiamen in de provincie Fujian (福建). Daar staat ook nog steeds de oudste tempel die aan hem gewijd is (zeker al vanaf de 10e maand van het jaar 1166). Zijn naam werd later - bij het kopiëren van teksten - nog al eens fout geschreven en dat heeft er toe geleid dat hij ook als Wu Ben 吳本 bekend is.

Het dorpje Baijiao is nu een deel van de gemeente Zhangzhou 漳州市, zo'n veertig kilometer ten westen van de stad Xiamen; niet te verwarren met de gelijknamige buitenwijk van Xiamen, aan de westrand van die stad. De bewoners van deze wijk menen overigens ook zeker te weten dat Wu Tao daar is geboren; de zeer oude tempel die daar staat en die aan hem is opgedragen, is voor hen het onomstotelijk 'bewijs'.

Wu Tao was een nakomeling van keizer Tai Bo die aan het begin van de Zhou-dynastie (circa 1050 - 250 voor Christus) regeerde. Na de val van de Zhou werd zijn familie verbannen en om een eventuele verdere vervolging te bemoeilijken, veranderden zij hun naam van Wu 武 in Wu 吳 (de naam van het graafschap waar zijn familie oorspronkelijk vandaan kwam) en werden ze boeddhist. Negen generaties wisten ze zo onopgemerkt te blijven, daarna was de dreiging van een ontdekking zo ver naar de achtergrond verdwenen dat zij zichzelf weer bekend konden maken en konden toetreden tot de betere klasse (de ouders van Wu Tao behoorden tot de arme tak). Zijn ouders en grootouders stonden als behulpzaam en rechtvaardig bekend. Zijn vader

heette Wu Tong 吴通 [吴通], zijn moeder Huang Shi 黄氏 en zij was een afstammeling van de beroemde wijze Yu Hua Dashen (玉华大仙). Van haar is bekend dat ze erg aardig en deugdzzaam was.

Op een nacht droomde ze dat de god van de poolster Zi Wei Xing (紫微星) reïncarneerde en de volgende dag constateerde ze dat ze zwanger was.

Vlak voor de bevalling verloor zij het bewustzijn; ze vertelde later dat ze toen drie geesten had gezien die zich hadden voorgesteld als de Grote Zilverster, Tai Bai Jin Xing (太白金星), de Gezant van de Zuidelijke Heuvel, Nan Ling Shizhe (南陵使者) en de Vorst van het sterrenbeeld de Grote Beer, Beidouxing Jun (北斗星君). De drie geesten hadden haar een baby aangereikt en gezegd dat het de reïncarnatie van Zi Wei Xing was. Toen de kleine werd geboren vulde het huis zich met de geur van zoete wierook.

Kort daarop verschenen vijf Hemelse Wijzen en drie manifestaties van Kui Xing (魁星), de god van de literatuur, die de aanwezigen feliciteerden. Toen het nacht werd kleurde de hemel roodoker en een vijftal heldere sterren verscheen. Alle dorpelingen zagen het en waren ervan overtuigd dat dit een goed voorteken was.

Als kind bleek Wu Tao al bijzonder intelligent en gefascineerd door de natuur en de natuurkrachten. Hij weigerde vlees te eten en in plaats van te spelen verdiepte hij zich in de boeken. Toen hij in de pubertijd kwam begon hij echt met studeren - voor meisjes had hij geen interesse en van een huwelijk is het nooit gekomen. Hij had een bijzonder goed geheugen, wat hem prima van pas kwam om tegenstrijdigheden en fouten in de boeken die hij las, te ontdekken. Zijn interesse ging aanvankelijk uit naar metafysica en medicijnen, maar de laatste studie won steeds meer zijn hart. Ook combineerde hij beide wetenschappen, vaak met verbluffende resultaten.

Op zijn zeventiende trok hij het land al door, om zieken te genezen. Op een dag ontmoette hij een wonderlijk persoon die hem zowaar wist te introduceren bij de godin Xi Wang Mu [西王母] (Koningin-moeder van het westen). Zij vertelde Wu Tao dat zij elkaar in een ander

leven hadden gekend en gaf hem een aantal formules om demonen en boze geesten uit te drijven. Wu Tao trok zich daarop zeven dagen terug in het Kunlun-gebergte om de toverspreuken goed onder de knie te krijgen. Daarna verzocht hij Xi Wang Mu toestemming om te vertrekken en die gaf zij hem, op voorwaarde dat hij een dagboek zou bijhouden en nooit zou verzaken mensen te helpen. Dat beloofde hij plechtig en vertrok.

Kort daarop bereikte hem het nieuws dat het stadje Zhangzhou [漳州] getroffen was door een epidemie. Wu Tao aarzelde niet, ging er heen, genas de zieken en verdreef alle boze geesten. Al op deze jonge leeftijd stond hij bekend om zijn disciplinair gedrag. Hij bracht veel tijd door met het verzamelen en bestuderen van kruiden en het maken van medicijnen. Vaak reisde hij naar afgelegen streken om daar kennis op te doen en kruiden te kopen die hij nog niet kende, en liet daarbij geen kans voorbij gaan om de zegeningen van het taoïsme te verkondigen. Hij werd snel bekend als wonderdokter en tijdens zijn leven werd hij als een halfgod aanbeden. Van heinde en ver kwamen zelfs artsen naar Wu Tao om raad te vragen - een wetenschapper die vermoedelijk zijn tijd ver vooruit was.

Zo kwam ook op zekere dag een gezant van de keizer Zhen Zong 真宗 (997-1022) hem om hulp vragen. De moeder van de keizer leed aan een merkwaardige kwaal waar geen van de hofartsen raad mee wist. Zelfs het stellen van de diagnose was niet gelukt. Wu Tao ging naar het paleis en had slechts één kruidenmengsel nodig om haar weer op de been te krijgen. Natuurlijk bood de keizer hem als dank een goede functie aan, maar die weigerde hij omdat hij nog veel meer wilde leren en vrij wilde zijn om iedereen, die zijn hulp nodig had, te kunnen helpen. De keizer respecteerde zijn wens, gaf hem de titel Ci Ji (慈濟) - Welwillende Helper, en gaf zijn Minister van Binnenlandse Zaken opdracht om alle genezingen die Wu Tao verrichtte te registreren. Toch bleef Wu Tao eenvoudig, vriendelijk en attent - zelfs naar de armste boeren van zijn dorp. Ook bleef hij steeds weigeren om geld aan te nemen voor zijn hulp. Op zijn twintigste trad hij toe tot een taoïstische kloosterorde, en op zijn 24e behaalde hij het keizerlijke provinciaal examen. Hierop kreeg hij de functie 'inspecteur'. Later trad hij alsnog in dienst van de keizer, maar bleef een riant toelage weigeren. Als beloning voor zijn diensten vroeg hij de keizer een tempel te laten bouwen in zijn geboorteplaats. Deze tempel staat nu bekend als de Oostelijke Tempel, Donggong, 東宮 [东宫]. Na een aantal jaren ging Wu Tao met pensioen. Hij verliet het keizerlijke paleis en trok zich terug in de Dayan Tong Bergen, waar hij zich geheel wijdde aan taoïstische studie, met name de mantra's van meester Tai Shang Lao Cun. Verder bekwaamde hij zich in de magie die bekend staat als de Methode om met Drie of Vijf Stappen te Vliegen - San Wu Fei Bu Zhi Fa, 三五飛步之法 [三五飞步之法], een occulte werkwijze die in de vierde eeuw opgetekend is. Tot op hoge leeftijd bleef hij geïnteresseerd in de werking van kruiden en ontdekte nog vele geneeskrachtige mengsels. Met zijn magie kon hij de geesten van hemel, aarde en onderwereld bevelen.

In het jaar 1036, op de 2e dag van de 5e maanmaand, verliet zijn geest zijn lichaam terwijl hij in diepe meditatie verzonken was. Volgens ooggetuigen (het gebeurde op klaarlichte dag) vloog hij weg op een witte kraanvogel en op datzelfde moment opende de hemel zich en kwamen zijn eerder overleden familieleden en diverse goden hem tegemoet. De dorpelingen hielden dagenlang offerfeesten om er maar voor te zorgen dat hij goed aan kwam in de bovenwereld.

Een iets minder romantische versie hierop is het verhaal dat hij bij het zoeken van kruiden uitgleed en van een berg af viel. Zijn lichaam zou weken later in nauwelijks ontbonden staat gevonden zijn. Hoe het ook zij, de verhalen over zijn interventies, hulp aan keizerlijke troepen en andere verschijningen na zijn dood namen vanaf dat moment een grote vlucht en zijn 'heiligverklaring' liet dan ook niet lang op zich wachten.

Een paar van deze verhalen en gebeurtenissen willen we u niet onthouden:

Lang na zijn dood werd het geboortedorp van Wu Tao getroffen door een groot ongeluk. Een rivierdijk was doorgebroken en het water baande zich een weg in de richting van het dorp. De dorpelingen wisten niets beters dan Wu Tao aan te roepen en prompt verscheen hij vanuit de wolken, gezeten op een witte kraanvogel. Het water kwam onmiddellijk tot stilstand en begon terug te vloeien in de rivier. Er werden grootse offerdiensten gehouden om hem te bedanken en kort daarop werd een kleine tempel voor hem gebouwd.

"Het modderpaard helpt de vorst oversteken"

Ni Ma Tu Kang Wang, 泥馬渡康王 [泥馬渡康王].

Dit beroemde verhaal speelt zich af vlak voor het jaar 1127. In die tijd was Gaozong (高宗) één van de vele vorsten van China, en net ontsnapt uit de gevangenis van Jin waar hij gegijzeld was. Achtervolgd door zijn bewakers en een regiment van de garde dat te hulp was geroepen

probeerde hij te voet door het kreupelhout te verdwijnen, maar ze zaten hem letterlijk op de hielen en de vorst was de wanhoop nabij. Op dat moment kwam hij langs de Cui Zi tempel, 崔子廟 [崔子廟] en daar, pal naast de tempel, stond een paard. Hij aarzelde geen seconde, sprong er op en galoppeerde naar het zuiden. Zijn belagers hadden hem echter gezien en zetten de achtervolging in. Toen Gaozong aankwam bij een rivierbedding aarzelde hij. Aan de overkant begon zijn vorstendom en zou hij veilig zijn, maar hij realiseerde zich dat hij nooit snel genoeg de overzijde zou kunnen bereiken; de pijlen van de vijand zouden hem halverwege de rivier al doorboren. Op dat moment spleet de hemel open en een leger van hemelse wezens viel zijn achtervolgers aan. Gaozong besloot niet af te wachten hoe dit zou aflopen en stortte zich met paard en al in de rivier. Op de andere oever aangekomen volgde een tweede verrassing: zijn paard klonterde ineens tot een hoop klei!

Gaozong was gered en wist het zeker: Wu Tao was hem te hulp geschoten. Gaozong werd kort daarop keizer en gaf opdracht een fraaie tempel te bouwen voor Wu Tao in diens geboortedorp. Deze tempel staat er nog steeds en heet de tempel van de geest van welwillende hulp, Ci Ji Ling Gong, 慈濟靈宮 [慈濟靈宮]. Wu Tao kreeg daarop ook nog de titel Onsterfelijke van het Dao, Da Dao Zhen Ren (大道真人), in de volksmond Da Dao Gong, Meester van het Dao (大道公) genoemd.

In 1241 beval Keizer Lizong 理宗 van de Zuidelijke Song dat alle Bao Sheng-tempels hun naam moesten veranderen van 'miao' 廟 [廟] (de gangbare boeddhistische term voor tempel) naar 'gong' 宮 [宮] (de gangbare taoïstische term voor tempel).

Het volgende verhaal speelt tijdens de regering van Keizer Yong Le 永樂 [永樂] (1360 - 1424).

Keizerin Ren Xiao Wen had een pijnlijke knobbel in haar borst en geen van de hofartsen kon daar iets aan doen. Vermomd als eenvoudige taoïstische priester verscheen Wu Tao aan de poort en maakte zich bekend. Uiteraard was de hofhouding argwanend en toen deze priester vroeg om de pols van de keizerin te mogen voelen (een normaal onderdeel van de diagnosestelling) besloot men hem op de proef te stellen. Het aanraken van de keizerin

was in ieder geval niet aan de orde en men vroeg hem hoe hij dacht dat te gaan doen. De vreemdeling gaf aan dat hij genoeg had aan een zijden draad die strak om de pols van de keizerin gebonden was - hij zou aan het andere eind kunnen voelen wat er aan de hand was. Eerst bond men het uiteinde aan een drakenzuil en prompt meldde hij de polsslag van een stenen draak te

voelen. Vervolgens bond men het uiteinde aan de poot van een slapende kat. Hierop meldde hij niet precies te weten wiens pols dit was, maar dat het niet de pols van de keizerin was die hij voelde. Tenslotte werd hem toegestaan - nog steeds via de zijden draad - de pols van de keizerin te voelen. Meteen daarna schreef hij een recept uit en de keizerin genas. De keizer wilde hem met goud belonen, maar Wu Tao vloog weg op een kraanvogel. Daarop besloot de keizer hem de bijzondere (en voor zover wij weten langste) titel te verlenen van: Keizerlijke inspecteur van de hemelse poort, wonderdokter van mededogen en verlichting, grote taoïstische onsterfelijke en eeuwig levende levensbeschermende keizer (恩主昊天金闕御史慈濟醫靈妙道真君 萬壽無極保生大帝), Enzhu Haotian Jinque Yushi Ci Ji Yi Lingmiaodao Zhenjun Wanshou Wuji Bao Sheng Dadi [恩主昊天金闕御史慈濟醫靈妙道真君万寿无极保生大帝]. Verder besloot de keizer dat de beelden van Wu Tao voortaan de keizerlijke mantel omgehangen mocht worden. Helaas leert de geschiedenis ons dat de keizerin toch niet ouder geworden is dan 45 jaar.

Vlak voor het begin van de Ming-dynastie, waren Zhu Yuanzhang [朱元璋], de latere keizer Hong Wu en de opstandige generaal Chen Youliang [陳友諒] in een hevige veldslag verwickeld. Plotseling stak er een vreselijke storm op en het leek erop dat het kampement en de legers van Zhu Yuanzhang compleet weggeblazen zouden worden. Toen opende de hemel zich en op een wolk verscheen Wu Tao. Die plaatste magische vaandels rond het bedreigde kampement en de storm boog zich daaromheen. Toch waren er grote verliezen geleden en daarom riep Wu Tao een hemels leger te hulp om samen met Zhu Yuanzhang de troepen van Chen Youliang te verslaan.

Zhu Yuanzhang werd Keizer en in zijn vijfde regeringsjaar verleende hij Wu Tao de titel: Wu , hemelse inspecteur, onsterfelijke verrichter van medische wonderen, Wu Tian Yu Shi Yi Ling Zhen Cun, 吳天御史醫靈真君 [吳天御史醫靈真君].

Ook deze keizer gaf toestemming om alle beelden van Wu Tao te kleden met de keizerlijke drakenjas en hij verleende hem nog de titel: Eeuwig levende keizer en beschermer van het leven, Wan Shou Wu Jiang Bao Sheng Da Di, 萬壽無疆保生大帝 [万寿无疆保生大帝].

Vermeldenswaard zijn tenslotte nog zijn ontmoetingen met een draak en een tijger (beide krachtige symbolen binnen het taoïsme).

Het verhaal van de draak is snel verteld. Het gaat over een draak die iets in zijn oog had, 點龍睛 [点龙睛] en met die klachten bij Wu Tao kwam. Deze wist het ongemak met een paar oogdruppels te verhelpen. Dezelfde term ("de draak heeft een 'dingetje' in zijn oog") wordt nog steeds gebruikt om aan te geven dat er een woord uit een tekst geschraapt of verbeterd moet worden. Mogelijk is dit terug te voeren op het eerste karakter, dian 點 [点], waarmee ook een stip in een Chinees karakter wordt aangeduid.

Interessanter is de ontmoeting met de tijger die een botje in zijn keel heeft (醫虎喉) [医虎喉]. Hij had net een voorbijgangster verorberd en een stuk bot - volgens een variant op dit verhaal was het een haarspeld - was dwars in zijn keel blijven steken. Hij vroeg Wu Tao om hulp, maar die zei tegen hem dat het zijn eigen schuld was, en zijn gerechte straf, omdat hij vlees at. Het

dier probeerde Wu Tao uit te leggen dat hij niet anders kon, maar vond geen gehoor. Toch bleef hij Wu Tao volgen en geroerd door de tranen van de tijger besloot de wonderdokter hem uiteindelijk te helpen. Het beest was zo dankbaar dat hij vanaf dat moment niet meer van zijn zijde van Wu Tao week, zich aanbood als zijn beschermer en als rijdier 座騎 [座騎]. Zelfs na de dood van Wu Tao bleef hij bij diens graf blijft waken, totdat hij door Wu Tao - bijna een jaar later - opgehaald werd om ook in de hemel bij hem te kunnen zijn. Sinds die tijd wordt deze tijger als Generaal Zwarte Tijger, 黑虎大將 [Hei Hu Dajiang, 黑虎大將]

jaarlijks op de 16e dag van de 4e maand vereerd. Al vanaf de twaalfde eeuw staan er onder het altaar van Bao Sheng stenen of houten beeltenissen van deze tijger, die doorgaans 'vadertje Tijger' 虎爷 (Hu Ye) genoemd worden.

Toen in de zeventiende eeuw grote groepen immigranten uit Fukien naar Taiwan verhuisden, namen zij ook hun eigen goden mee. Wu Tao (inmiddels beter bekend als Bao Sheng) was een van hen. De eerste tempel werd in Hsin-hua gebouwd (vlak bij Tainan), toen het gebied nog onder Nederlands gezag viel (1624-1662), en verder werd hij aanbeden in een aantal locale vooroudertempels.

Later werden er voor hem meer tempels in het zuiden gebouwd, daarna in het midden van Taiwan en uiteindelijk ook in de meest noordelijke provincies van het eiland. De beroemde Pao An tempel in Taipei (大龍峒保安宮), die aan Bao Sheng is opgedragen, werd in 1742 gebouwd, vervolgens herbouwd en vele malen gerestaureerd en verfraaid.

Soms wordt een beeld van Bao Sheng omgeven door 36 hemelse gezagsdragers en zelden ontbreekt in een Bao Sheng tempel de afbeelding van de mythologische keizer Shennong 神農 [神農] - zie illustratie hiernaast. Hij wordt geacht de 'uitvinder' van de landbouw te zijn en het volk geleerd te hebben hoe ze moesten omgaan met alles wat groeit en bloeit. Deze god-keizer krijgt vooral aandacht tijdens perioden van droogte of extreme regenval.

